

Cross-bedenkingen aan de vooravond van een nieuw seizoen

Het spookte al enkele jaren door mijn hoofd om een kritische blik neer te pennen over de organisatorische evolutie van het winterse crossgebeuren. Eindelijk is het er nu van gekomen om een korte heel persoonlijke visie te publiceren in ons clubblad. Het tijdstip leent er zich ook goed toe omdat we binnenkort starten met de gerichte trainingen voor deze activiteit die als doel hebben de zo noodzakelijke basisuithouding te ontwikkelen. Het gaat nu niet over de trainingsvormen of de wedstrijden, maar over de evolutie of eerder stilstand van de organisatie zelf. En deze traditionele elementen kunnen slechts worden gewijzigd en gestuurd vanuit de Belgische Atletiekbond (= VAL + LBFA) en uiteindelijk zijn dit al onze atletiekclubs die de nodige voorstellen moeten indienen en stemmen.

Het is slechts de oudere generatie('s) die aan den lijve heeft ondervonden wat 10-tallen jaren geleden crossen betekende. Dikwijls modder tot een stuk boven de enkels, zompige weiden waar er soms nog water op stond, omgeploegde akkers, enz....Geschikt om eerder te ploeteren dan te lopen. Sportzalen of doucheruimtes dienden nog te worden uitgevonden. Eén of andere bergruimte of kleine garage was al luxe. Zich na de wedstrijd buiten wassen met koud water, was de regel. De hot-cold therapie was toen al van toepassing. Enige discriminatie was ook normaal, want wedstrijden voor dames waren onbestaande. Veel van deze anekdotische toestanden zijn zeker in gunstige zin geëvolueerd. Veel crossomlopen zijn ondertussen eerder parklopen geworden in de omgeving van sportvelden en bijhorende sportzalen. Er bestaat dus een goede mix qua lastigheidgraad waar nu zowel de heren als de dames aan hun trekken komen. Tegenover deze evolutie staat er spijtig genoeg de stilstand van "verloning" en uurrooster der wedstrijden en de te grote evolutie van te lopen afstanden.

Een halve eeuw en meer geleden, was de doorsnee bevolking materieel een heel stuk armer dan nu. Zelfs de minste prijs in natura was voor elke deelnemer heel waardevol om naar huis mee te nemen. Tot ieders geluk is onze welvaart er zo vlug en goed op vooruit gegaan, dat het geven van naturaprijzen in de 21e eeuw, een meer dan achterhaalde factor is. Het is tijdrovend voor de organisatoren om al die prijzen op te halen en aan te kopen, en het is nog een dure bedoening ook. Veel van deze prijzen die gewonnen worden, landen dikwijls op één of andere zolder om jaren later te laten verdwijnen bij een grote opkuis of om terug ter beschikking te stellen van een tombola of een volgende veldloop. Het circuit kan zich herhalen. Voeg daar nog een ander aspect aan toe : het lange wachten voor de prijsuitdeling Heel wat organisatoren proberen daar iets aan te doen door de prijsuitdelingen te laten doorgaan tijdens het verloop van andere wedstrijdreeksen. Op het eerste gezicht is dit aanvaardbaar. Maar de velden lopen zo vrij vlug leeg naar mate de laatste wedstrijdreeksen volgen en ook langer worden, zijn er geen toeschouwers meer en ook geen sfeer. En ook al eens gedacht hoe moeilijk of onmogelijk het is voor een moeder of vader die zelf ook aan de competitie wil deelnemen om haar of zijn kind te vergezellen ? En hoeveel uren per wedstrijddag zij samen onderweg zijn ? Thuis vertrekken om 11 uur en thuis komen om 19 of 20 uur is dan geen uitzondering. De dag nadien is het werk- en schooldag ! Erg belastend zo een sportdag en niet bevorderlijk om dit jaren vol te houden. Remedie : schaf de voorbijgestreefde naturaprijzen af. Dit is pure winst voor iedereen op alle vlakken en nog het meest voor de sporttak op zich. In de plaats ervan kan gemakkelijk een financiële beloning worden ingevoerd zoals bij het wielrennen. Per categorie(misschien vanaf cadetten) een vast aantal geldprijzen volgens een verplicht barema. Daar bovenop kan een inrichter op vrijwillige basis aan iedere aangekomen atleet bvb nog 2, 3, 4 of 5 euro uitkeren om meerdere deelnemers aan te trekken. Elke wedstrijdorganisatie kan ook aangeduid worden met een "prijzenlabel" Ter verduidelijking zo maar een voorbeeld : Cross-Cup wedstrijd : categorie A met een minimum totaal geldprijzenpakket van 10 000euro; een organisator die wil inrichten onder categorie B : 7000 euro, categorie C : 5000 euro, categ. D : 3000 euro, enz...Iedereen weet op die manier wat er in elke cross te verdienen valt en ook de inrichter kent het prijsplaatje op voorhand. Dit is rekenkundig zelfs nog gemakkelijker dan bij het systeem voor het uitkeren van bonussen bij pistewedstrijden (zie Flanders Cup) waarbij het geldpakket afhankelijk is van de prestaties.

Een andere factor om het tijdsprobleem van de deelnemende ouder(s)-kind(eren) nog beter op te vangen is het aanpassen van de volgorde van alle reeksen en het samenvoegen van sommige reeksen. Beginnen we met het samenvoegen van de reeksen juniorees, masters en seniores bij de mannen, met uitzondering van internationale en Cross-cupwedstrijden (of A-wedstrijden), met afzonderlijk klassement (zoals nu meestal bij onze dames). Al eens gezien hoeveel seniores er nog deelnemen bij een regionale wedstrijd en hoeveel toeschouwers er de winnaar over de eindmeet zien lopen ? Toch ontmoedigend laag voor een reeks die het hoogtepunt van de wedstrijddag zou moeten zijn. En als deze wedstrijd eens geprogrammeerd zou worden onmiddellijk na de jongste jeugdwedstrijden (miniemen) ? Dan kan elke ouder de wedstrijd van het kind volgen, maar ook het kind de wedstrijd van ma of pa.

Een 2^e tijdswinst kan worden bekomen door het inkorten van de te lopen afstanden (opnieuw met uitzondering van seniores A-wedstrijden) bij alle reeksen. De wedstrijdafstanden voor de jeugd waren jaren geleden heel wat korter dan nu en toch hadden we op latere leeftijd heel wat betere atleten dan nu. Wetenschappers zullen aandraven met de argumentatie van aërobe ontwikkeling indien zij langer en volgens hen trager zullen lopen.

Theoretisch heel juist ! Maar al eens de praktijk gezien ? Zelfs bij alle categorieën : startschot en zo ongeveer al het vermogen open tot de verzuring hen pijn veroorzaakt. Het verdere verloop van de wedstrijd is dus lopen in anaërobe toestand. Gezond voor een kind ? Om de huidige (te) lange afstanden goed en op verantwoorde wijze aan te kunnen, dienen onze jonge atleetjes teveel te trainen om zelfs maar met de “middenmoot” te wedijveren. Dus vroegtijdig (en dan zeker mentaal) opgebrand. Volgens mij één van de oorzaken waarom wij nauwelijks nog goede competitieve seniores hebben. Er zijn zeker meerdere oorzaken, maar dat is iets voor een ander artikel. De doelstellingen om de jeugd speels te laten sporten en heel geleidelijk te laten ontplooiën worden gedwarsboomd door de te lange afstanden in winterse en meestal zware omstandigheden. Veel atleetjes verliezen daar zelfs het plezier om de sport te blijven beoefenen, terwijl het crossgebeuren zoals vroeger opnieuw de vijver zou moeten worden, om in te vissen en dus om atletiektalenten te ontdekken.

De regionale senioreswedstrijden die zijn samengevoegd met juniorees en masters, kunnen beperkt worden tot ongeveer 7 km. Na deze 7 km zijn er nu nog nauwelijks plaatswijzigingen vast te stellen bij de huidige senioreswedstrijden van 9 of 10 km. Zowel sportief als extra-sportief is dit pure winst.

Dameswedstrijden voor juniorees, seniores en masters kunnen regionaal beperkt worden tot bvb 4 km. (vroegere WK's hadden slechts deze afstanden !).

Voor juniorees die het al zo moeilijk hebben met de overgang van scholier naar junior en voor de meeste masters zou deze afstandsbeperking op de lastige omlopen een gunstige invloed hebben op het aantal deelnemers.

Vroeger was de afhandeling van het totale wedstrijdpakket (wedstrijdduur voor alle reeksen) veel beperkter (misschien niet eens de helft van nu) wegens geen jeugd categorieën zoals benjamins en pupillen en ook geen wedstrijden voor dames. Er dienen nu een veel groter aantal reeksen te worden gelopen op één namiddag, maar een noodzakelijke aanpassing van het totale concept is er nauwelijks gebeurd. Stil staan is achteruit gaan ! Aanpassen aan een andere vorm van samenleving met zoveel meer mogelijkheden dan voorheen, is meer dan aangewezen. Een wedstrijdnamiddag in de volle natuur moet compacter en vlugger worden afgehandeld !

Organisatoren : waarop wacht je om stappen te ondernemen voor het afdwingen van een duidelijke win-win situatie voor jezelf, atleten en toeschouwers !

Luc De Winne